

СТАНОВИЩЕ

от доц. Тамара Иванова Пайпанова, дх, Институт по молекулярна биология „Акад. Румен Цанев” – БАН, член на научното жури

Относно: Конкурс за заемане на академична длъжност „Доцент“ в област висше образование 4. Природни науки, математика и информатика, професионално направление 4.2. Химически науки по специалност „Биоорганична химия, химия на природните и физиологично активните вещества“ за нуждите на Факултета по „Фармация“, катедра „Фармацевтични науки и фармацевтичен мениджмънт“, ДВ бр. 36/ 27.04.2018 г.

За участие в обявения конкурс по посочената по-горе специалност за нуждите на Факултета по „Фармация“, катедрата „Фармацевтични науки и фармацевтичен мениджмънт“ са подали документи двама кандидати – гл. асистент ИЛИЯН НИКОЛОВ КОЛЕВ, дх и проф. ДОБРОМИР ДИМИТРОВ ЕНЧЕВ, дхн.

Обобщени данни за научната продукция и дейност на кандидатите

1. Кратко представяне на двамата кандидати

Д-р Илиян Колев завършва висшето си образование през 2006 г. като „магистър“ по специалността „Органична химия“, Химически факултет на СУ „Св. Климент Охридски“. В периода от 2006 г. до 2009 г. той разработва в Института по органична химия с Център фитохимия към БАН, дисертационен труд на тема „Модифициране на зеолит тип MCM-22 с оглед използването му като катализатор за превръщане на алкилароматни въглеводороди“. След успешната защита д-р Илиян Колев остава още 2 години като пост-докторант в същия институт.

В следващите три години д-р Илиян Колев работи първоначално като химик, а в последствие като главен асистент в Института по молекулярна биология при БАН по специалността „Биоорганична химия, химия на природните и физиологично активните вещества“.

От 1913 г. д-р Колев започва работа като асистент в Медицински университет – Варна. Понастоящем той заема длъжността главен асистент във Факултета по „Фармация“, катедра „Фармацевтични науки и фармацевтичен мениджмънт“, по специалността „Биоорганична химия, химия на природните и физиологично активните вещества“.

Проф. Добромир Енчев завършва висшето си образование през 1978 г. като „магистър“ по специалността „Преподавател по химия и физика“. В периода от

1981 г. до 1987 г. той разработва в Катедра „Органична химия”, Химически факултет на СУ „Св. Климент Охридски”, дисертационен труд на тема „Хетероциклизация на 1,2-алкадиенфосфонати с електрофилни реагенти”.

През 2000 г. д-р Енчев спечелва конкурс за заемане на академичната длъжност „Доцент” по специалността „Органична химия”, а през 2012 г. за заемане на академичната длъжност „Професор” по същата специалност в ШУ „Епископ Константин Преславски”.

Проф. Добромир Енчев защитава дисертация през 2014 г. на тема „Синтез, свойства и биологична активност на ненаситени фосфонати” и придобива научната степен „доктор на химическите науки” по органична химия.

2. Общо описание на научната продукция

Съгласно предоставените ми за рецензиране материали от двамата кандидати:

Д-р Иlian Колев се представя за участие в конкурса с общ брой от 34 работи. От тях 30 са журнални статии с импакт фактор всичките публикувани вrenomирани специализирани научни издания по научната специалност. В допълнение кандидатът представя и 3 научни публикации в български рецензирани сборници.

Общият импакт-фактор на трудовете представени от кандидата е 27.537. Всички тези данни показват, че д-р Колев несъмнено притежава качествата необходими за заемане на длъжност „доцент“, а именно способност да планира и ръководи научни изследвания, да анализира, обобщава и интерпретира получените резултати и да ги представи на научната общност по най-добър начин и на високо научно ниво.

Във връзка с научните разработки на д-р Колев, общият брой на забелязаните цитирания (без изчерпване и автоцитирания) е 122, а h-индексът, съгласно Web of Science е 7. Това показва един висок отзив сред учените, работещи в същата или близка научна област.

Искам също така да подчертая, че представените от д-р Колев публикациите са в областта на биоорганичната/фармацевтичната химия и отговарят на профила на обявения конкурс.

Представените трудове отговарят на изискуемия минимум отразен в правилника за развитие на академичния състав в МУ – Варна.

Проф. Добромир Енчев се представя за участие в конкурса с общ брой от 36 работи. От тях 34 са журнални статии, като 12 от тях са с импакт фактор, повечето публикувани вrenomирани специализирани научни издания по научната специалност. В допълнение кандидатът представя 2 обзорни статии вrenomирани международни списания.

Общият импакт-фактор на трудовете представени от кандидата е 17.443. Във връзка с научните разработки на проф. Енчев, общият брой на забелязаните цитирания (без изчерпване и автоцитирания) е 69 (Web of Science) и 128 съгласно scholar.google., а h-индексът, съгласно Web of Science е 4

Резултати от изследванията на проф. Енчев са представени с постерни съобщения и доклади на 30 научни форуми в България и чужбина.

Всички тези данни показват, че проф. Енчев е утвърден учен и притежава качествата необходими за заемане на длъжността „Доцент“.

Искам също така да подчертая, че представените от проф. Енчев трудове са в областта на органичната химия и отговарят на изискуемия минимум отразен в правилника за развитие на академичния състав в МУ – Варна.

3. Научно-изследователска дейност и приноси

Анализът на публикациите представени от двамата кандидати ги определя като насочени фундаментално-приложни изследвания. Този факт не е изключение от световната тенденция.

Някои по-важни по моя преценка научни и научно-приложни приноси на д-р И. Колев

Д-р Иlian Колев в своята досегашна професионална дейност се проявява предимно като изграден специалист - биоорганик. Овладял е много от съвременните и класически методи на синтез и охарактеризиране на ниско молекулни съединения, най-вече с оглед получаването на биологично активни вещества. Така например синтезирани са нови органойодни съединения, с потенциал в терапията на инфекциозни заболявания, както и с възможност за приложение в образната диагностика.

Също така и на високомолекулни съединения, като са синтезирани нови биоразграждащи се и биосъвместими полимери с потенциално приложение във фармацията и медицината (за лекарствено доставяне и за тъканно регенериране).

Висока оценка според мен заслужават резултатите от изследванията му върху разработването на новиnano- и микроструктурирани материали (нанодиаманти, хидрогели, полимерни мицели, силикати) с потенциално приложение в медицината и фармацията.

Като добър принос може да се характеризират изследванията свързани с въвеждането на нови аналитични методи за идентификацията на лекарствени вещества, представители на EU Pharmacopoeia.

Тези изследвания на д-р Колев са описани на високо научно ниво в представените за участие в конкурса публикации.

Получените резултати от изследванията на д-р Колев са представени с 21 постерни съобщения и 4 доклади на научни форуми в България и чужбина.

Някои по-важни по моя преценка научни и научно-приложни приноси на проф. Д. Енчев

Главна насока на фундаментално-приложните научни изследвания на проф. Добромир Енчев и на приносите свързани с тях е върху синтеза и оптимизиране структурата на неописани в литературата елементорганични съединения.

Основните научни достижения на проф. Д. Енчев са свързани с изясняване механизма на реакциите на електрофилно присъединяване към производни на 1,2-алкадиен- и алкатриенфосфонови киселини, на нуклеофилно присъединяване към 1,2- алкадиенфосфонати, както и на реакции на циклоизомеризация на 1,2-алкадиенфосфонати.

Струва си, да се отбележи, че проф. Енчев разработва удобни препаративни методи за синтез на елементорганични биологичноактивни съединения.

Положителна оценка заслужава изучаването на биологичната активност на синтезираните ненаситени фосфонати.

Всичко това от показва високата осведоменост, познания и богатия професионален опит на проф. Енчев.

В допълнение кандидатът представя 1 патент и 6 авторски свидетелства, които са несъмнено доказателство и за приложния характер на неговите разработки.

3. Педагогически опит

Във Факултета по Фармация на МУ - Варна, д-р *Илиан Колев* е провеждал лекционни и семинарни занятия по задължителните дисциплини „Фармацевтична химия“ и „Фармацевтичен анализ“; Изготвил е Учебна програма по свободна избираема дисциплина „Химия на антибиотиците“ за студенти от курса на редовно обучение по „Фармация“ с образователна и квалификационна степен „Магистър фармацевт“. Бил е ръководител на един докторант и на един дипломант. За сравнително краткото време след защитата на неговата дисертация през 2011г., д-р Колев придобива значителен преподавателски опит.

Проф. *Д. Енчев* има богат дългогодишен преподавателски опит. В Катедра „Химия“ на Шуменския университет той е провеждал лекционни занятия по „Органична химия“, „Стереохимия“, „Екологична химия“, „Елементорганична химия“, „Медицинска химия“ и „Агрехимия“. Бил е ръководител на двама докторанта и на 43 дипломанти. Има издадени 2 електронни учебника и 1 учебно пособие.

4. Научни проекти

Д-р *Илиян Колев* е участвал в разработването на 5 научно-изследователски проекти в областта на биоорганичната и фармацевтична химия, финансиирани от Фонд научни изследвания, Фонд „Наука на МУ - Варна“ и 2 европейски проекта финансиирани от фонд на ЕС.

Проф. *Д. Енчев* е ръководил и участвал разработването на 29 научно-изследователски проекта - 4 национални, 3 финансиирани от Фонд научни изследвания на МОН и 22 финансиирани от ШУ.

ЗАКЛЮЧЕНИЕ:

Всичко казано по-горе очертава проф. *Добромир Енчев* като един компетентен и авторитетен специалист, притежаващ сериозен научен и преподавателски опит. Той е творческа личност с подчертани научни интереси в областта на органичния синтез и със значителен опит в организирането и провеждането на научни изследвания.

Д-р *Илиян Колев* участва в конкурса убедително с достатъчна по обем и качество научна продукция и доказана преподавателска дейност. Той е творческа личност с подчертани научни интереси и оригинални научни идеи. Оценявам високо резултатите от неговите изследвания, довели до международно признание и оценяване в трудове на специалисти вrenomирани списания.

Както публикациите на д-р Илиан Колев, така и преподавателската му активност са стриктно в областта на биоорганичната химия и напълно отговарят на профила на обявения конкурс.

Убедена съм, че хабилитирането на Илиян Колев със сигурност ще допринесе за бъдещето развитие на катедра „Фармацевтични науки и фармацевтичен мениджмънт“ към Факултета по „Фармация“ на МУ – Варна.

Всичко казана по горе, ми дават основание убедено да класирам кандидатите в настоящия конкурс за заемане на академичната длъжност „доцент“ по професионално направление 4.2. Химически науки (научна специалност „Биоорганична химия, химия на природните и физиологично активните вещества“) за нуждите на Факултета по „Фармация“, катедра „Фармацевтични науки и фармацевтичен мениджмънт“ В СЛЕДНИЯ РЕД:

1. Д-р ИЛИЯН НИКОЛОВ КОЛЕВ, дх
2. Проф. ДОБРОМИР ДИМИТРОВ ЕНЧЕВ, дхн

София, 08.08.2018 г.

Член на НЖ:

/ доц. Т. Пайпанова/

